

A Légrád-hegyi Szent Mihály-kápolna

2009 július 27. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Ott, ahol Somogy és Zala megye határa találkozik a Drávával – és a trianoni országhatárral –, karcsú tornyos kápolna áll magányosan a folyóra néző domb tetején. A rítilos községen túl egyre keskenyebb és meredekebb út vezet a Szentmihályhegy nevű településrészre, ahol megkapó szépségű, szinte mediterrán hangulatú tájra érkezünk. Az évtizedekig határzónaként szűrt terület ma békességet áraszt.

Túl a folyón, a Mura torkolatával szemközt fekszik a horvátországi Légrád. A középkorban jelentős várhely a XVII. századig a Zrínyiek birtoka volt, a történelmi család a közelben nyomtalanul eltűnt Zerinvárról eredeztette a nevét. A templomhegy szívében fogva a tőle alig két-három kilométerre lévő Légrádhoz tartozott. A ma is látható kápolna történetére vonatkozó adatok a mohácsi vész után pusztává lett környék későbbi tulajdonosai, a Festeticsek XVIII. századi családi okleveleiből hámazhatók ki. Eszerint már 1268-ban állt a közelben egy, a Szentháromság tiszteletére szentelt bazilika, amely szerepel az 1332 és '37 között készült tizedjegyzékekben is, de a török hódoltság alatt az azonos nevű, vámszedési joggal felruházott faluval – Sanctae Trinitasszal – együtt elenyészett. A templomot a hagyomány szerint 1560-ban rombolták le, és a köveiből építették fel később a Szent Mihály tiszteletére felszentelt kápolnát. Egy 1750-ben keltezett oklevélben már meglévőként szerepel az épület a légrádi hegyen – „in monte Légrádiensis” –, ezt az adatot tekinthetnénk a legkorábbi biztos pontnak a emlékek múltjában, bár e dátum is ellentmond más forrásoknak.

A hagyományt szemernyit sem erősíti meg a templom látványa. Az ódon hatású, de egyértelműen barokk küllemű templom nem kőből, hanem téglából épült, ami a több helyütt málló vakolat alatt jól megfigyelhető. Alaprajza és minden részlete a XVIII. század építészeti stílusára vall: szentélye északnak tekint, ellenkezve a középkorban kötelező keletelési regulával, kicsiny – Szent Anna tiszteletére szentelt – kápolnája a hajó nyugati oldalához kapcsolódik, a magas torony dél felé áll. Barokk a csehboltozat is, és az 1700-as években vagy a későbbi időkben származnak az oltárok, kegytárgyak. A déli falon függő jókora, Szent Orbán püspököt ábrázoló archaikus, faragott kép talán az előző századfordulóról származhat, ritkán látható magas színvonalú alkotás. (A borosgazdák védőszentje helyben van a napsütötte, folyóra néző déli lejtők közelében: a környéken mindenfelé szépen gondozott szőlőskertek láthatók.)

Az 1777-ig a zágrábi egyházmegyéhez tartozott Légrád-hegyi templom – amely régóta a katolikus horvátok és a maradék magyarok hagyományos búcsújáró helye – egyértelműnek tűnő barokk mivolta dacára sejtet valami különös régiséget. Belsejében a mészrétegek alól több helyen freskótöredékek tűnedeznek elő, a négyszögletes, gúlisakos torony mintha felül összetartana kissé, egyik-másik ablaka arányai alapján lehetne akár középkori is. A bejárat keretén ugyan az 1763-as évszám olvasható, de csöppet sem csodálkoznánk, ha egy alapos régészeti feltárás régebbi részleteket is kihámozna az épületből.

Az esztendő egyik jeles fordulóját, Szent Mihály arkangyal holnapi ünnepét s vele a Mihályok, Misik, Miska bácsik névnapját köszöntjük!

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló

